

TIẾT 21

- Âm nhạc thường thức: Tìm hiểu sáo trúc, khèn
- Ôn tập Bài đọc nhạc số 3

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức:

Hiểu biết sơ lược về đặc điểm, cấu tạo 2 loại nhạc cụ dân tộc: Khèn và sáo trúc.

2. Năng lực:

- Đọc chuẩn xác Bài đọc nhạc số 3 kết hợp các hình thức gõ đệm và đánh nhịp $\frac{2}{4}$.
- Nhận biết được hình dáng, tên gọi và âm sắc của 2 loại nhạc cụ dân tộc sáo trúc và khèn khi xem biểu diễn.

3. Phẩm chất:

Qua phần tìm hiểu về khèn và sáo trúc, HS thêm hiểu biết và yêu mến nhạc cụ dân tộc Việt Nam. Có ý thức giữ gìn, bảo tồn những giá trị mà cha ông đã lưu giữ biết bao đời.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

- Giáo viên: SGK, đàn phím điện tử, nhạc cụ gõ, phương tiện nghe – nhìn và các tư liệu/ file âm thanh phục vụ cho tiết dạy.

- Học sinh: SGK Âm nhạc 6, nhạc cụ gõ. Tìm hiểu trước xuất xứ bài dân ca *Mưa rơi* và một số thông tin khác phục vụ cho tiết học.

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

KHỞI ĐỘNG

Cho HS xem 1 vài hình ảnh (qua trình chiếu hoặc tranh ảnh) về một số nhạc cụ dân tộc. HS đoán tên các nhạc cụ (Đàn tơ-rưng, đàn nguyệt, nhị, đàn bầu, khèn, sáo trúc, ...)

THƯỜNG THỨC ÂM NHẠC

Nghe âm thanh của khèn và sáo trúc

GV mở 1 – 2 đoạn video ngắn hoà tấu nhạc cụ dân tộc trong đó có sáo trúc và khèn.

Dẫn vào bài: Từ hoạt động nghe file âm thanh/ xem video hoà tấu nhạc cụ dân tộc, giới thiệu vào bài học.

HÌNH THÀNH KIẾN THỨC MỚI

Tìm hiểu nhạc cụ khèn

- Tổ chức hoạt động nhóm: Từng cá nhân đưa ra những thông tin đã chuẩn bị, cùng thảo luận, thống nhất nội dung để cử đại diện nhóm trình bày trước lớp.
- GV và HS lắng nghe các nhóm trình bày, các nhóm nhận xét cho nhau. GV nhận xét, bổ sung kiến thức cần ghi nhớ.
- HS nghe/ xem một số file âm thanh/ video có biểu diễn khèn/ múa khèn (khuyến khích sử dụng tư liệu do HS sưu tầm).

*Tư liệu cung cấp cho GV: Bám sát nội dung SGK, có thể bổ sung một số ý sau:

Khèn là loại nhạc cụ truyền thống độc đáo vùng núi phía Bắc. Khèn mang một ý nghĩa vô cùng sâu sắc trong đời sống tinh thần của đồng bào nơi đây. Khèn được sử dụng trong các ngày lễ tết, lễ hội, ... Tiếng khèn như linh hồn của người dân, họ có thể thông qua tiếng khèn để gửi gắm, thể hiện tiếng lòng của mình với bạn tình, với cộng đồng và với thiên nhiên hùng vĩ.

Tìm hiểu nhạc cụ sáo trúc

- Tổ chức hoạt động nhóm: Từng cá nhân đưa ra những thông tin đã chuẩn bị, cùng thảo luận, thống nhất nội dung để cử đại diện nhóm trình bày trước lớp.
- GV và HS lắng nghe các nhóm trình bày, các nhóm nhận xét cho nhau. GV nhận xét, bổ sung kiến thức cần ghi nhớ.
- HS nghe file âm thanh/ xem video độc tấu hoặc hoà tấu sáo trúc (khuyến khích sử dụng tư liệu do HS sưu tầm).

*Cảm thụ âm nhạc: GV gợi mở cho HS cảm nhận những nét đặc sắc trong âm thanh âm sắc của tiếng sáo (du dương, réo rắt, mệnh mang dần trải tạo cảm giác yên bình,...) cũng như âm thanh đặc trưng của tiếng khèn (khè khè, khỏe khắn, âm vang mạnh mẽ như sức mạnh của những người đàn ông nơi núi rừng hoang dã,..).

– Giáo dục HS ý thức bảo tồn và gìn giữ những nét văn hóa các vùng miền.

*Gợi ý HS trả lời câu hỏi trong SGK:

– Đặc điểm chung nhất của hai nhạc cụ khèn và sáo trúc: 2 nhạc cụ cùng được làm bằng chất liệu gì? (tre, trúc); hình dáng như thế nào (hình ống); tạo ra âm thanh bằng tác động gì? (làn hơi)

– Yêu cầu HS sưu tầm 1, 2 bản độc tấu, hoà tấu khèn và sáo trúc (giới thiệu vào tiết Vận dụng – Sáng tạo).

4 Ôn luyện Bài đọc nhạc số 3

– GV đàn giai điệu và đọc Bài đọc nhạc số 3 (1 lần), HS lắng nghe đọc nhẩm theo.

– Bắt nhịp cho cả lớp đọc bài 1 lần.

– Tổ chức ôn luyện nhóm HS đọc nhạc kết hợp gõ đệm theo phách hoặc đánh nhịp $\frac{4}{4}$.

– Từng nhóm HS trình bày bài đọc nhạc trước lớp. HS quan sát, nhận xét, sửa lỗi sai cho nhau.

– GV nhận xét, sửa những chỗ HS đọc chưa đúng. Đánh giá phần đọc nhạc của HS.

VẬN DỤNG

Chia sẻ những hiểu biết của mình về 2 loại nhạc cụ dân tộc đã học cho bạn bè, người thân nghe.

*Tổng kết tiết học:

– GV cùng HS hệ thống các nội dung và yêu cầu cần đạt của bài học.

– Khuyến khích HS tìm hiểu thêm các loại nhạc cụ dân tộc khác để thấy được sự đa dạng trong kho tàng nhạc cụ dân tộc của Việt Nam. HS ở miền núi, có thể khuyến khích tập thổi kèn lá.

*Chuẩn bị bài mới:

Chuẩn bị các nội dung sau để trình diễn vào tiết Vận dụng – Sáng tạo:

– Luyện tập, hoàn thiện bài hát *Mưa rơi* dưới các hình thức đã học.

– Đặt lời cho Bài đọc nhạc số 3.

– Sưu tầm thêm một số bản độc tấu, hoà tấu của khèn và sáo trúc.